

**ИЗБОРНОМ ВЕЋУ ПОЉОПРИВРЕДНОГ ФАКУЛТЕТА
УНИВЕРЗИТЕТА У БЕОГРАДУ**

БЕОГРАД - ЗЕМУН

Предмет: Избор ванредног професора или доцента
за ужу научну област Опште воћарство

Одлуком Изборног већа Пољопривредног факултета Универзитета у Београду од 29.12.2011. године (Решење бр. 400/3-4/11), а на основу чл. 29 и 46. Статута Пољопривредног факултета Универзитета у Београду, именована је Комисија за оцену научно-стручних, педагошких и осталих квалификација кандидата пријављених на расписани конкурс за избор наставника у звање и на радно место Ванредног професора или Доцента за ужу научну област Опште воћарство у саставу:

1. Др Милован Величковић, редовни професор Пољопривредног факултета у Београду, ужа научна област Опште воћарство;
2. Др Тодор Вулић, ванредни професор Пољопривредног факултета у Београду, ужа научна област Опште воћарство;
3. Др Бранислава Голошин, редовни професор Пољопривредног факултета у Новом Саду, ужа научна област Воћарство.

На основу одлуке Декана (Одлука бр. 408/1 од 03.10.2011. године) расписан је конкурс који је објављен у листу "Послови" 12.10.2011. године. На расписани конкурс за избор у звање и на радно место Ванредног професора или Доцента за ужу научну област Опште воћарство са пуним радним временом, пријавио се само један кандидат, др Чедо Опарница, садашњи доцент на истој ужој научној области. Кандидат је доставио потпуну документацију у складу са условима конкурса.

После прегледа конкурсне документације, Комисија подноси следећи

ИЗВЕШТАЈ

1. Биографски подаци

Др Чедо Опарница рођен је 08.08.1961. године у Бараћима, општина Мркоњић Град. Основну школу је завршио у месту рођења а гимназију у Мркоњић Граду. Пољопривредни факултет Универзитета у Београду, Одсек за хортикултуру, група за воћарство и виноградарство, уписао је школске 1981/82. године, а дипломирао 12.06.1986. године са просечном оценом 8, 88. Дипломски испит је положио оценом 10.

Последипломске студије на Групи за помологију Пољопривредног факултета Универзитета у Београду уписао је школске 1987/88. године и завршио са просечном оценом 9, 40. Магистарску тезу одбранио је на Пољопривредном факултету у Београду, 28.11.1991. године, стекавши академски назив магистра помологије.

Докторску дисертацију одбранио је на истом факултету 21.07.2000. године стекавши академски назив доктора биотехничких наука.

У звање асистента приправника за предмет Опште воћарство изабран је одлуком Савета Пољопривредног факултета 01.04.1987. године, а у звање асистента за исти предмет изабран је 30.06.1992. године.

У звање доцента за предмет Опште воћарство, изабран је 04.07.2001. године а реизабран 2006. године.

2. Дисертације

Магистарска теза: *Утицај интензитета резидбе на помолошко технолошке особине важнијих сорти шљива.* Универзитет у Београду, Пољопривредни факултет, 1991. године.

Докторска дисертација: *Утицај резидбе на вегетативни и генеративни потенцијал важнијих сорти леске.* Универзитет у Београду, Пољопривредни факултет, 2000. године.

3. Наставна делатност

Кандидат, др Чедо Опарница, је до избора у звање доцента изводио вежбе из предмета Опште воћарство и Практична обука I на Одсеку за воћарство и виноградарство, као и радну праксу са студентима треће године. Изводио је и вежбе из предмета Воћарство на Одсеку за заштиту биља и прехранбених производа.

Од избора у звање доцента др Чедо Опарница успешно је изводио наставу из уже научне области Опште воћарство, предмет Опште воћарство II и Практична обука I на Одсеку за воћарство и виноградарство.

На последипломским студијама, на наставној Групи за помологију Одсека за воћарство и виноградарство изводио је наставу на предмету Методи научноистраживачког рада у помологији. По реформисаном програму од школске 2007/08. године на основним академским студијама изводи наставу из предмета Технологија гајења воћака на Одсеку за воћарство и виноградарство и предмета Расадничарство на Одсеку за фитомедицину. На дипломским академским студијама изводи наставу из предмета Расадничарство на Одсеку за воћарство и виноградарство и предмету Расадничарство на Одсеку за хортикултуру и на докторским студијама на предмету Регулатори растења у воћарству.

За потребе наставе из Воћарства написао је у коауторству уџбеник "Воћарство" за студијске програме два предмета - Воћарство и Воћарство и виноградарство.

Предавања др Чедо Опарница су савремена и документована најновијим научним и практичним достигнућима из области коју предаје. Наставне обавезе кандидат испуњава савесно и одговорно, добро владајући наставном материјом и познавањем практичних проблема из непосредне производне праксе, тематику чини приступачном и веома јасном студентима. То показује добро знање, висока проходност и просечна оцена студената на испиту.

Квалитет предавања, коректан однос према студентима и спремност на сарадњу најбоље илуструје анонимна студентска анкета, у којој је наставна делатност др Чедо Опарница оцењена као одлична (4,53).

У циљу што бољег савладавања наставне материје кандидат др Чедо Опарница организује теренску наставу за студенте у виду посета газдинствима са најсавременијом воћарском производњом.

Посебно се истиче изузетан допринос др Чедо Опарница у ревитализацији Огледног добра "Радмиловац" при подизању нових засада воћака, формирања узгојних облика, система гајења воћака, и заснивања расадника, ради обуке студената и за научно-истраживачке сврхе.

4. Уџбеници и практикум

Вулић, Т., Опарница, Ч., Ђорђевић, Б. (2011): "Воћарство". Пољопривредни факултет, Београд. (Обавезна литература за студијске програме предмета: Воћарство, Воћарство и виноградарство).

5. Обезбеђивање научно-наставног подмлатка

Др Чедо Опарница био је ментор 15 и члан комисије за оцену и одбрану 12 дипломских радова студената Одсека за Воћарство и виноградарство. Био је и члан комисије за оцену и одбрану четири докторске дисертације:

- мр Војислав Тркуља: Патогене, морфолошке и одгајивачке одлике *Colletotrichum ssp.* проузроковача горке трулежи плода јабуке. Београд, 2003. године.
- мр Драган Радивојевић: Биолошке и производне особине "КНИП" садница јабуке и њихов утицај на вегетативни и генеративни потенцијал стабала у плоду. Београд, 2009. године.
- мр Милица Фотирић: Клонска селекција и биологија оплођења облачинске вишње (*Prunus cerasus L.*). Београд, 2009. године.
- мр Гордан Зеџ: Биолошко-производне особине брескве и нектарине у густој садњи. Београд, 2010. године.

6. Научно-истраживачки рад

У научно-истраживачком раду др Чедо Опарница је испољио значајну активност. До сада је самостално или у сарадњи са другим ауторима објавио 89 научних радова, од чега 32 после избора у звање доцента. У периоду од последњег избора, учествовао је у реализацији два научно-истраживачка пројекта финансирана од стране Министарства за науку и технолошки развој Републике Србије. Коаутор је првог речника научних и стручних термина из области воћарства "Воћарског речника".

6.1. Научни радови

Према методологији Министарства за науку и технолошки развој кандидат је остварио укупну вредност индикатора научне компетентности $M=112,8$, и то 69,5 пре и 43,3 после избора у звање доцента.

Објављени научни радови и остале научне активности др Чедо Опарница приказани у табели 1. систематизовани су на основу Критеријума за стицање звања наставника на Универзитету у Београду, усвојених од стране Сената Универзитета 20.02.2008. године (на основу члана 64. став 11, Закона о високом образовању "Службени гласник РС", број 76/05, члана 41. став 1. тачка 21. Статута Универзитета у Београду "Гласник Универзитета у Београду", број 131/06). Сви објављени радови са вредностима M коефицијента дати су у прилогу овог Извештаја.

Таб. 1. Врсте и вредности научно-истраживачких резултата кандидата према критеријумима за стицање звања наставника на Универзитету у Београду

Врста научног резултата	Вредност M индикатора компетентности			
	До избора у последње звање		После избора у последње звање	
	Број	Укупно	Број	Укупно
М 42	1	5	-	-
М 84	1	3	-	-
М 21	-	-	1	8
М 33	1	1	3	3
М 51	19	38	13	26
М 52	3	4,5	-	-
М 63	5	2,5	4	2
М 34	5	2,5	7	3,5
М 64	20	4,0	4	0,8
М 71	1	6		
М 72	1	3		
Укупно	57	69,5	32	43,3

Научно-истраживачки рад др Чедо Опарница после избора у звање доцента обухвата више тематских целина:

**6.1.1. Истраживања у области расадничке производње
(радови: 60, 64, 66, 73, 75, 77, 87, 88)**

У оквиру ових истраживања испитиван је утицај различитих супстрата и биорегулатора у циљу ожиљавања вегетативних подлога. Добијени резултати указују да коришћени супстрати испољавају велики утицај на ризогена својства подлога поспешујући њихово ожиљавање и добијање квалитетних подлога, као основног предуслова за производњу најквалитетнијег садног материјала. Нови концепт ђубрења у производњи садног материјала леске скраћује период те производње, при чему се добијају знатно боље ожиљене саднице.

Кандидат такође анализира и савремене концепте производње садног материјала, у погледу увођења нових подлога које обезбеђују већу интензивност воћарске производње, као и примену одговарајућих агро и помотехничких мера у расадничарству. Коришћење интерподлога знатно утиче на смањење бујности и убрзање почетка родности сорти трешања, као и производња "КНИП" садница код јабуке.

**6.1.2. Истраживања из области помотехнике
(радови: 62, 63, 65, 67, 68, 70, 76, 79, 81, 82, 85)**

Радови из ове области односе се на истраживања утицаја различитог интензитета резидбе и времена њеног извођења на вегетативни и генеративни потенцијал код сорти јабуке, брескве, трешње и леске. Добијени резултати указују на директну зависност свих испитиваних параметара од ове помотехничке мере. Потврђено је да је резидба најзначајнија мера код пројектовања приноса и побољшања квалитета плодова испитиваних сорти. Посебна вредност ових радова је у томе што резултати дају јасан путоказ ка правилном избору интензитета резидбе и времена њеног извођења, код пројектовања приноса, побољшања квалитета плодова и диференцирања цветних пупољака за наредну вегетацију.

У помотехници леске, применом иновираног концепта резидбе значајно је повећан њен генеративни потенцијал; број мушких и женских цвасти, број и маса плодова, што је резултирало повећањем кумулативног приноса у односу на контролну варијанту за око 20%.

**6.1.3. Истраживања из области технолошких карактеристика
воћа и производа од воћа
(радови: 58, 59, 61, 69, 71, 72, 74, 84, 86)**

Радови из ове области односе се на испитивање нивоа антиоксидативне активности зеленог ораха, као ароматизатора у производњи ликера и воћних ракија. У почетним фазама пораста, масе до 5 грама, зелени орах показује знатно виши антиоксидативни капацитет од зрелијег ораха.

Квалитет прерађевина од шљиве у зависности је од више фактора, а посебно значајан утицај има место гајења ове воћке, док утицај сорте није регистрован. Због врло израженог утицаја локације на квалитет прерађевина од ове воћке, заштита њиховог географског порекла имала би пуно оправдање.

Наведени радови др Чеде Опарнице представљају значајан допринос воћарској науци, а имају и велику практичну примену у воћарској производњи.

Радови кандидата објављени пре његовог избора у последње звање, анализирани су у рефератима за претходне изборе.

6.2. Ангажованост на пројектима

Од избора у последње звање (2006), др Чедо Опарница је учествовао у реализацији следећих пројеката:

1. Б.Т.Н. 341004 Б. (2005-2008): Географски заштићене воћне ракије и специјалне воћне ракије. Министарство за науку и технолошки развој Републике Србије.

2. Т.П. 20103 (2008-2011): Нове сорте, селекције и технологије гајења као фактор интензивирања воћарске производње. Министарство за науку и технолошки развој Републике Србије.

6.3. Рецензије научних радова и уредништво на научним скуповима

Кандидат је рецензент радова објављених у часопису "Воћарство" - Научног воћарског друштва Србије и часопису "Зборник научних радова" Института ПКБ Агроекономик.

Као члан Програмског одбора, вршио је рецензије радова I Саветовања: "Иновације у воћарству и виноградарству", 2007. године и II Саветовања: "Иновације у воћарству ", 2009. године, у организацији Катедре за воћарство Пољопривредног факултета у Београду.

Извршио је рецензију монографије: "Подизање вишегодишњих засада". аутора др Тодора Вулића и сарадника.

7. Остале релевантне активности

Решењем Министра пољопривреде, шумарства и водопривреде, број 119-01-117/2004-09, одређен је Комисију за признавање сорти и подлога језграстих врста воћака.

Члан је Научног воћарског друштва Србије.

Члан је Савета Пољопривредног факултета у Београду и члан Комисије за студентско вредновање.

Кандидат је аутор или коаутор 16 стручних пројеката за подизање засада воћака.

8. Закључак и предлог

Анализом наставне, научно-истраживачке и остале активности кандидата, може се закључити да је др Чедо Опарница доцент Пољопривредног факултета у Београду, испунио услове прописане Критеријумима за стицање звања наставника на Универзитету у Београду и Статутом Пољопривредног факултета, за избор у звање и за радно место доцента.

Кандидат др Чедо Опарница је самостално или са другим ауторима објавио и саопштио 89 научних радова са укупним коефицијентом научне компетентности $M=112,8$, од чега је 32 рада објављено после последњег избора (од чега један у врхунском међународном часопису са СЦТ ЛИСТЕ), са коефицијентом $M=43,3$. Коаутор је уџбеника "Воћарство". У истом периоду учествовао је у реализацији 2 научно-истраживачка пројекта финансирана од стране Министарства науке и технолошког развоја Републике Србије.

Веома савесно и квалитетно изводи наставу из предмета за које је биран, успешно преносећи наставну материју на студенте. Предавања су савремена и поткрепљена најновијим како научним тако и практичним сазнањима из области Општег воћарства. Наставна активност кандидата, коректност и спремност на сарадњу, анонимним студентским анкетама оцењена је са највишим оценама. Менторство у дипломским радовима и чланство у Комисијама за оцену и одбрану докторских дисертација показују успешност др Чеде Опарнице у наставном раду.

Имајући у виду све напред наведено Комисија позитивно оцењује активност др Чеде Опарнице и предлаже Изборном већу Пољопривредног факултета Универзитету у Београду да га изабере у звање и на радно место доцента за ужу научну област Опште воћарство.

Чланови комисије:

У Београду
26.01.2012. године

др Милован Величковић, редовни професор
Пољопривредног факултета у Београду

др Тодор Вулић, ванредни професор
Пољопривредног факултета у Београду

др Бранислава Голошин, редовни професор
Пољопривредног факултета у Новом Саду